SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1103

av Kjell-Arne Ottosson (KD)

Nordiskt gränsboendeintyg

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att, i samarbete med de övriga nordiska länderna, utreda möjligheten att införa ett gränsboendeintyg och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under covid-19-pandemin blev invånare i gränsområden särskilt drabbade av de stängda gränserna inom Norden. Deras dagliga liv, arbete och sociala relationer påverkades kraftigt när det plötsligt blev svårt, eller rentav omöjligt, att röra sig mellan länderna. För dessa invånare, som ofta är beroende av tillgång till båda sidorna av gränsen, innebar restriktionerna en betydande försämring av livskvaliteten.

Ett exempel på hur gränsövergångar kan underlättas för invånare i sådana situationer och regioner finns i norra Norge. Landet införde 2012 ett så kallat grenseboerbevis vid gränsen mot Ryssland. Detta har underlättat för lokala invånare att passera gränsen smidigt och utan de hinder som vanliga internationella resor kan innebära. Ett sådant system skulle kunna anpassas även till de nordiska förhållandena för att möta behovet hos invånare som lever nära gränsen, och där ett stadigt utbyte över gränsen rentav är önskvärt.

För att stärka den nordiska sammanhållningen och underlätta livet för dem som bor och arbetar i gränsregionerna bör Sverige i samarbete med de övriga nordiska länderna utreda möjligheten att införa ett nordiskt gränsboendeintyg. Detta skulle säkerställa att invånare i gränsområden fortsatt kan röra sig obehindrat mellan länderna, även vid framtida kriser eller gränsstängningar.

Gränsboendeintyget skulle till exempel kunna gälla för de som bor inom en viss radie från gränsen och regelbundet behöver resa mellan länderna för arbete, skola, familj eller andra väsentliga aktiviteter. På detta sätt kan vi skapa ett flexibelt system som skyddar de lokala invånarnas möjligheter att leva och verka som vanligt, även under exceptionella omständigheter.

Ett sådant system skulle även bidra till ökad acceptans för framtida åtgärder kring gränskontroller och smittohantering då det tar hänsyn till de särskilda behoven i gränsregionerna. Samtidigt skulle det signalera ett starkt engagemang för att bevara de öppna gränser respektive den samarbetsanda som länge har varit kännetecknande för de nordiska länderna.

Kjell-Arne Ottosson (KD)